

Hevur tú ein spurning ella onkran trupulleika, sum tú kundi ynskt tær at fingið viðgjördan í hesum teiginum.

Spyr Sosialin

Skriva til: Sosialurin, postsmoga 76, 3800 Argir. Merk brævbjálvan »Spyr Sosialin«.

Eyðun Joensen, sál-arfrøðingur

Marjun Sigurdsdóttir, sál-arfrøðingur

Marner lækni

Fríða Patursson, lög-frøðingur

Er tað loyvt?

Tað ið eg vildi spyrja um var, um ein kommuna hevur loyvi at lata lendi, sum er ognartikið frá øðrum til havnareki, til ein privatmann at driva forrætning á, ja, enn tá at gera lendið klárt at seta hús upp á. Er tað ikki so at lendi, sum er ognartikið bert kann nýtast til almenn endamál, so sum kirkjur, kirkjugarðar, vegir, havnir, skúlar, sjúkrahús o.s.v. og ongantíð at geva aftur til privatfólk.

Hvussu eitur tað um slikt verður gjørt. Og hvør eigur at ansa eftir, at slikt ikki fer fram??? Fútin, politi ella øvrigheitin annars?????

Sambært grein 73 í Grundlógini kann ognartoka — ekspropriation — bert fara fram móti fullum endurgjaldi, um logarheimild er fyri hesum, og sum tað stendur í donsku tekstini, tá »almennuvellet kræver det«.

Tað er torført í fáum orðum at siga, hvat hetta seinasta merkir í vanligari talu, men hovuðsinnihaldið er hetta, at ognartokan skal tæna samfelagsligum áhugamálum. Ognartokan má ikki hava til endamáls at tæna privatum sermálum. Tað sum danir rópa »magtfordrejning«.

Tú skal tað ikki skiljast soleiðis, at nakað forboð er galdandi móti at privatpersónur gerst eigari av

ogn, sum er ognartikin frá øðrum. Ognartoka kann t.d. fara fram, um tað er neyðugt at fáa oki tokt til sethúsabygging sambært byggisamtykt. Hetta er heimilað í lógini um býarskipan og byggisamtyktir.

Ein kann hugsa sær, at upprunliga ætlanin við teirri ognartoku, sum her verður sipað til, veruliga var at fáa tilvega lendi til gerð av havn, men at henda ætlanin seinni er dottin niðurfyri av »náttúrligum« orsokum — møguliga av fíggarligum trupulleikum, ella tí at havnaokið nú er flutt á annað stað.

Um so er og kommunan síðani kann gera brúk av ognartikna lendum og tað er fíggarliga forsvarligt at selja tað, dugi eg ikki at siggja at hesin framferðarháttur skuldi verid ólógur.

Tú er ikki rætt farið fram, um veruliga ætlanin upprunliga var at lata okið til ein privatpersón. soleiðis at almenna grundgevingin um nýtslu til havn einans hevur verid eitt skálkaskjól. Tað er eingin, sum soleiðis ansar eftir at slikt, sum tygum nevna, ikki fer fram, men tá tað er kommuna sum ognartekur, hava eigari og brúkari av lendum innan ávís freist hovi til at kera avgerðina til landsstýrið, sum síðani tekur støðu í málinum.

Um eigin metir, at ólógliga er farið fram undir ognartokuni, kann hann leggja málið fyri rættin.

Fríða

um nøvn

Føðingardagar

7. september varð Jóhan Elias Eliassen, Mikladalur, 80 ár.

7. september varð Anna Elisabeth Danielsen, Porkeri, 80 ár.

6. september varð Hans Mikkelsen, Toftir, 60 ár.

26. august varð Inger Mikkelsen, 50 ár. Adr.: Føroyingahavnin, Grønland.

Bangin fyri konufólki?

Eg gangi saman við einum drongi, sum er 20 ár. Hann er ógvuliga fittur, men torir ikki at nerta við meg, tá vit eru saman.

Royni eg at tosa við hann um hetta, so klivur hann ikki í tvey. Nú eri eg í tí støðu, at eg ikki tori at »leggja upp« til nakað, tí hann er so lógin. Hvat kann eg gera? Eg eri 18 ár.

M.

Brævið er bert enn eitt

domi um, hvussu ymisk menniskju kunnu vera — og gott tað sama.

Vanligt er jú, at dreingir, hóast vanligar seinni sexuell, sálárliga- og sosialt búir enn javngamlar gentur, eru teir meira ágangandi í kynsligari atferð, men í omanfyri nevnda fori er ovugt.

Sum tað skilt av brævinum hevði tær sjálvum dámt, um hesin ógvuliga fitti 20 ára gamli unglingi hevði verid nakað fram-

ligari í verki móttvegis tær, nortíð, trívad og sovordíð.

Vel, hann kann hava sínar grundir til afturhaldsemið. Hann kann vera ótryggur og smáðin, og byrjandi kynsligt samband kann sum oll onnur frumframfarsla jú vera befongd við ótta, og ikki er óvanligt, at fólk kenna seg freistadan til at stíva seg av ella stilla nervarnar við alkoholi í slíkum fori, og tað er spell.

Men er drongur tín so

byrgdur, at hann als einki hættir sær, harafturat gerst illa við, tá tosað verður um tað, so man tað kortini vera heldur sjáldamt í hesi tíð, hvat frísinnið sigst vera í háseti. Men samstundis skal ein minnast til, at jú slíkt alment frísinni setir krov, sum kunnu vera torfor at liva upp til hjá einum ungmanni, sum helst enn hevur óneyva tilvitsku um egnan kropp, mátt og megi.

Annars er tað ótrúligt so kensluliga byrgd summi fólk kunnu vera viðvíkjandi egnum sexualiteti. Og neyvan er tað ósatt, tá sexualitetsgranskarar í sínum kanningararbeiði javnan siga seg hava funnið domir um hjúnaðlagar, sum aftaná eitt langt samlív ongantíð hava sæð

hvonannan úrlatnan undirklokku ella -buksum, og ongantíð gloymi eg sjálvur eina gamla konu, sum sjálvboðin segði mær frá, at hóast hon og maðurin áttu 4 børn, so hevði tað ongantíð verid áfast teirra millum í so máta meira enn hesar somu 4 ferðirnar. Tað sálárligligt áhugaverda í hesum sambandi er ikki, um so er ella ikki, men heldur hví tað liggur slíkum persóni so nógv á hjarta at siga so frá.

Ert tú annars góð við drongin, vildi eg rátt tær til at givið honum stundir til at koma fyri seg, og neyvan sjálv »leggja ált ov nógv upp« ella taka initiativ, tí tá er vandi fyri, at hann heilt missir pippid.

EyJo